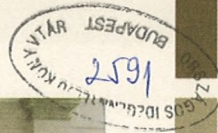

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИЖИНИ

2013 09

Вестник на
българите в Унгария

A magyarországi
bolgárok kétnyelvű
havi lapja
www.bolgarok.hu

Танцов лагер във Фертьод
„Янтра” в България
Лятна почивка в Равда
Съботна детска градина
Покана за Димитровден

BOLGAR HIREK

Преброяване на населението 2011: българи в Унгария

През 2011 г. бе извършено редовното преброяване на населението в Унгария, в което активно участие взе и българската общност. Този път то имаше решаващо значение за нас, тъй като според резултатите от него ще се осъществява финансирането през следващите години, както и изборът на малцинствени самоуправления на следващите избори. Българските институции проведоха разяснителна дейност и мобилизираха огромна част от хората с български произход, които отбелязаха своята българска принадлежност във въпросниците за преброяването. Така през 2011 г. 3556 души се идентифицират като българи (срещу 1358 през 2001), а 6272 са привързани по някакъв начин към българската култура и

език (срещу 2300 при предишното преброяване). Всъщност тези данни отговарят приблизително точно на цифрите, които българските организации от години споменават, въз основа на собствената си статистика, на поддържаните контакти и приблизителни изчисления.

Явно е, че българската общност е застанала зад своите постижения, заявявайки намерението си да ги развива и в бъдеще. Става дума за една сериозна база за българските институции: на първо място детската градина и училището. Тези резултати ще помогнат за съхраняване на културните центрове на общността и за развиване на по-нататъшна дейност за опазване и утвърждаване на българското.

összesen /общо			nemzetiség/националност		
2001	2011	%	2001	2011	%
2 316	6 272	270,81	1 358	3 556	261,86
anyanyelv/майчин език			családi nyelv/език в семейството		
2001	2011	%	2001	2011	%
1 299	2899	223,17	1 118	2 756	246,51

Népszámlálás 2011: bolgárok Magyarországon

2011-ben tartották meg Magyarországon a soron következő népszámlálást, amelyben a bolgár közösség is aktívan részt vett. A népszámlálás döntő jelentőségű volt a magyarországi nemzetiségek számára, mivel az elkövetkező években az eredmények alapján kerül majd sor a nemzetiségek finanszírozására, valamint a nemzetiségi önkormányzatok választására a következő választásokon. A magyarországi bolgár intézmények információs kampányt folytattak és sikerült mozgósítaniuk a bolgár származású emberek nagy részét, akik megvallották bolgár kötődésüket a kérdőíven. Így 2011-ben 3556-an vallották magukat bolgárnak (a 2001-es 1358 fővel szemben), és 6272-en kötődnek a bol-

gár nyelvhez és kultúrához (az előző népszámlálásnál ez az adat 2300). A mostani adatok tulajdonképpen nagyjából azonosak azokkal a számokkal, amelyekről a bolgár intézmények saját statisztikáik alapján már évek óta beszélnek.

Szemmel látható, hogy a bolgár közösség felsorakozott az elért eredményei mögött, kifejezve azon szándékát, hogy a jövőben tovább fejlessze azokat. A bolgár intézményeknek komoly bázisa van, a legfontosabbak közülük az óvoda és az iskola. A népszámlálás eredményei segítenek fognak a közösség kulturális értékeinek és a bolgár identitás megőrzése érdekében végzett tevékenységek fejlesztésében.

Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление обявяват конкурс за ограничен брой стипендии на учащи се в средни и висши учебни заведения

КАНДИДАТИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ:

- местни жители от български произход
- да са редовни ученици в средно или висше учебно заведение
- да имат изявени интереси в някоя област на българската култура
- да имат добър успех
- да владеят български език

ДОКУМЕНТИ:

- удостоверение от учебното заведение, че е редовен ученик или студент
- конкурсен проект, от който да личи приобщеността към българската общност
- автобиография
- препоръка от българска гражданска организация – дружество, институт, училище или частно лице, изявено с дейността си за развитието на българската култура
- копие от ученическа или студентска книжка за установяване на успеха

СРОК НА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ:

- 30 октомври 2013 г.
- Стипендиите са за десет месеца. В началото на втория семестър стипендиантите от висши учебни заведения трябва да представят документ, че продължават редовното си обучение.

Документите се приемат на адреса на самоуправлението:
Budapest 1062, Bajza u. №44

Лагер във Фертьод

Както всяка година и тази беше организиран лагер за роден език и традиционна култура за деца от български произход. Той бе наситен с богати програми – наред със занятията децата посетиха замъка на Естерхази във Фертьод и взеха участие в екскурзия до Австрия. Лагерниците с радост участваха на репетициите по български народни танци, ръководени от хореограф от България.

На 30 юни, неделя, Българското самоуправление в Шопрон организира ден на детето за участниците, на който имаше състезание за рисунки, гледаха кукленото представление на Малко театро „Приказки под ръка“, а накрая видяха изпълненията на детския танцов ансамбъл „Росица“ и словашкия

танцов състав „Оро“. Лагерът бе осъществен с подкрепата на Фонда за подкрепа на чо-

вешките ресурси и Българското младежко дружество.

Fertődi tábor

Mint minden évben, idén is megrendezésre került a fertődi anyanyelvi és népismereti tábor bolgár származású gyerekeknek. Ez alkalommal sem volt hiány tartalmas programokban – a foglalkozások mellett a gyerekek meglátogatták a fertődi Esterházy-kastélyt, valamint egy ausztriai kiránduláson is részt vettek. A táborozók nagyon élvezték a néptáncfoglalkozásokat is, amelyeket egy Bulgáriából érkezett koreográfus tartott nekik.

A Soproni Bolgár Önkormányzat június 30-án vasárnap gyereknapot szervezett a résztvevőknek, amelyen volt rajzverseny, megtekinthették a Malko Teatro Kézenfekvő mesék című bábelőadását, majd a Roszica Gyermekek Néptáncgyűttes és a szlovákiai

Oro Néptáncgyűttes előadását. A táborot az Emberi Erőforrás

Támogatáskezelő és a Bolgár Ifjúsági Egyesület támogatta.

Танцува Янтра на брега на Янтра

Два месеца са изминали, а Търново е останало само далечен спомен. Много пъти съм бил в старата българска столица (любезните читатели може и да си спомнят за миналогодишните ми драсканици за летния университет), но това няма значение сега. Нека се съсредоточим на същността, моля: Международен фолклорен фестивал. За осемдневната среща бяха пристигнали изпълнители от всички краища на света (да спомена само някои: Бразилия, Индия, Чили, Ру-

сия и др.) и от всяка великотърновска уличка бяха наизлезли на тълпи големи и малки, лелки и чичовци, кучета и котки, че даже и гълъбите, за да видят танцьорите. Това са събития, които вдигат на крак населението на малките градове и дори го удвояват. Сергиите със светещи играчки, продавачите на царевица, риба, захарен памук кръжат сред тълпата, която прелива през портите и запълва местата. Организацията е смайваща, техническите неуредици са една-две. А това

е в реда на нещата. Осветлението надминава по кич дори облеклото на някои от зрителите, деца тичат нагоре-надолу. Всъщност затова обяснявам толкова дълго, защото продукциите на сцената не ме очароват чак дотам. Не защото не ме интересува. Интересува ме. Дразни ме обаче това откъсване от традицията, отегчените лица на танцьорите (или залепените с няколко пласта лепило усмивки), селското им умиление. Щракам няколко снимки. Нямам друга работа. И тогава чувам позната мелодия, а на сцената се появяват познати лица. Това е Янтра! Промуших се в тълпата чак до първия ред. Взех да ги снимам. Крака, лица, близък и далечен план. И после забелязвам, че все по-често надничам над фокуса на фотоапарата или през него наблюдавам без дори да снимам. Досадата се превръща в наслада. Засиявам. На сцената се беше появило нещо, с което предишните не могат и да се сравняват. Динамика, истински усмивки по младите лица, няма грешки, в дъното – оркестър Право. Свири равномерно, но добре. Танцов състав „Янтра”

Jantra táncol Jantra partján

Кét hónap elteltével már csak távoli emlékként tudom felidézni Tarnovot. Sokszor jártam már a régi bolgár fővárosban (talán még emlékszik a kedves olvasó a tavalyi nyári egyetemről firkantott beszámolómkra), de kít érdekel ez most. Összpontosítsunk a lényegre, kérem, a Nemzetközi Folklor Fesztiválra. A nyolc napos eseménysorozatra a világ minden tájáról érkeztek fellépők (csak néhányat említve: Brazília, India, Chile, Oroszország stb.), és Veliko Tarnovo minden utcájából kicsik, nagyok, nének, bácsik, kutyák, macskák, de még talán a galambok is csak azért kóvályogtak a tömegben, hogy láthassák a táncosokat. Az ilyen események azok, amelyek miatt egy apró város lakossága meg-

mozdul, esetleg megkétszereződik. A világító műtyűrűrusok, kukoricások, halasok, vattacukrosok kirajzanak, a tömeg pedig a nézőteret megtöltve gomolyog be a kapukon. Meglepő a szervezethez, alig egy-két technikai baki. Még belefért. Giccses, egyes nézők ruháját is felülmúló világítás, rohangáló gyerekek. Na, csak azért beszélek ezekről, mert a színpadon zajló produkciók nem ragadtak magukkal. Nem arról van szó, hogy ne érdekelne. Érdekel. Egyszerűen zavar a hagyományoktól való túlzott elszakadás, a táncosok unott arca (vagy az egyeseknél százszögletes rögzített mosoly), az a bizonyos parasztvakítás. Kattintok néhány fényképet. Csak mert jobb dolgom nincs. Ekkor

танцува в три от фестиалните дни, на някои от вечерите и по повече пъти. Честно казано, не можах да ми омръзнат. Гледах докрай и останалите изпълнители всяка вечер и с изключение на една, максимум две продукции, трябва да кажа, че зрителите получиха стойностно изпълнение от Янтра, а което е и още по-важно – култура.

Читателят навярно ще си помисли, че съм пристрастен към Янтра. За да го опровергая, ще споделя с по-мнителните още нещо за завър-

шек. По време на изпълнения на танцовия състав цялата публика се променяше. Едната вечер зрителите с такава неударима обич реагираха на унгарските и български момчета и момичета, че бях принуден за миг да се обърна с гръб към сцената. Публиката не спираше. Овации, подсвиркване, викове, ръкопляскане. Бяха почувствали нещо, което с танцьорите от града не бяха успели. Мисля, че това е истинската оценка. Нещо, заради което си заслужава да вло-

жиш много труд и енергия, да репетираш и да се усъвършенстваш. Заради което ми се прииска да захвърля фогапарата и да застана и аз сред тях. И не бях само аз, сигурен съм. Повярвайте ми.

Кирил Над

Между 22 и 28 юли Танцов ансамбъл „Янтра“ взе участие в XVI-тия фолклорен фестивал в гр. Велико Търново, който за състава беше едновременно и участие в Четвъртия Национален преглед на фолклорните ансамбли към ЦИОФФ-България.

felcsendül egy ismerős dallam, a színpad szélén ismerős arcok jelennek meg. Ez bizony a Jantra! Átverekedem magam a tömegben, le egészen az első sorba. Fényképezni kezdek. Lábak, arcok, távoliak, közeliak. Egyszer csak azon kapom magam, hogy egyre többet tekintek ki a fényképezőgép kukucskája mögül, vagy azon keresztül kattintás nélkül bámulom a részleteket. Az unalom átcsap élvezetbe. Vigyorgok. Valami az eddigiekkel össze sem hasonlítható jelent meg a színpadon. Dinamikus, a fiatalok arcán őszinte mosoly, nincsenek tévesztések, a háttérben a Pravo zene. Egykedvűen ugyan, de jól zenél. A Jantra táncegyüttes a fesztivál ideje alatt három napon lépett fel, esténként

többször is. Hogy őszinte legyek, nem tudtam megunni őket. Minden este végignéztam a többi fellépőt is, és egy, legfeljebb kettő produkciót kivéve azt kell mondanom, a néző a Jantra fellépésével kapott értéket, és ami talán még fontosabb, kultúrát.

Most az olvasó biztosan arra gondol, az a bizonyos „Jantrai elfoglaltság” szól belőlem. Ennek cáfolására egy apró szösszenetet osztanék meg a kétkedőkkel, befejezés gyanánt. A tánccsoport fellépéseinek alkalmával a közönség is átváltozott. Egyik este a nézők valami olyan őszöntő szeretettel fogadták a magyar és bolgár lányokat, fiúkat, hogy kénytelen voltam egy pillanatra hátat fordítani a színpadnak. A közönség

tombolt. Éljenzés, hangos füttyölések és kurjantások, taps. Megéreztek azt, amit még a saját városuk néptáncosai se tudtak éreztetni velük. Azt hiszem ez az, ami a valódi visszajelzés. Ami miatt érdemes befektetni munkát, energiát a gyakorlásba és tökéletesítésbe. Ami miatt legszívesebben elhajítottam volna a fényképezőgépet, és én is közéjük álltam volna. Ezzel nem voltam egyedül, biztosan állítom. Higgyenek nekem.

Nagy Kiril

A Jantra Néptáncgyüttes július 22. és 28. között részt vett a XVI Veliko Tırnovói Folklórfesztiválon, amely egyben CIOFF-minősítő is volt az együttes számára.

Вече 20 години в Равда

Изминаха вече двадесет, богати на спомени години.

Историята на лагеруването ни започна преди 20 години в това морско селце. Тогава то се състоеше от няколко нищожни къщички, но днес постоянно се развива, от година на година става все по-хубав град и ние станяхме част от това чудо. Луксозни хотели, пансиони, ресторанти, барове, места за развлечение, както за възрастни, така и за деца – растат като гъби по морския бряг.

Преди двадесет години учениците от Българо-унгарско училище „Христо Ботев“ прекараха десет дни с възпитателите си в „Зеленото училище“, в равденския „Международния лагер“. Тогава съдбата ни се реши, разбира се в добрия смисъл. Оттогава непрекъснато се стремим да организираме лагер, децата както и ние жадуваме за едно и също.

Благодарим на Дружеството на българите в Унгария и на множеството български самоуправни, че винаги стояха до нас и ни подкрепяха според възможностите си, за да осъществим нашите желания.

По-голяма част от участниците в лагера са български деца, живеещи далеч от родината, в много случаи не говорят майчиния език, но въпреки това са горди от произхода си и с радост опознават традициите, обичаите на дедите си, българския език и забележителностите на далечната родина.

Междувременно квартирата ни се промени – на някогашното място за лагеруване сега се издигат луксозни хотели – един пансион ни осигури място. Собствениците са чудесни хора, грижат се за децата като за свои и всяка година ни осигуряват безгрижна и спокойна почивка.

През изминалите двадесет години се стремяхме да покажем на лагерниците колкото се може повече от България – от природните забележителности и от градовете. Ще изброим няколко от тях, но с това не се изчерпват: София, В. Търново, Варна, Бургас, Карлово, Калотер, Обзор, Несебър, Поморие, Созопол, Черноморец, Копровица, Етъра, Жеравна и други.

Карахме лодки по Ропотамо, посетихме Рилския манастир и Аладжа манастир, Слънчев бряг, люби-

мите курорти на Златни пясъци, наслаждавахме се на близо 600-те редки видове растения в ботаническата градина на Балчик, на представлението на делфините в Делфинариума, разхождахме се из излъчващата специална енергия „каменна гора“- т.н. „Побити камъни“. Заобичахме българската кухня и ще я популяризираме тук. Къпането в морето, веселите следобедни занимания, викторините, състезанията за сръчност са незаменима част от лагерния живот, която обединява отделния човек с приятелска компания и винаги внася добро настроение в групата ни.

Надяваме се, израсналите през тези години поколения да са се обогатили с приятни и незабравими преживявания.

Благодарим на нашите спонсори за помощта, на децата за обичта и внимание, което ни отдадоха. Общите преживявания ни свързаха завинаги.

Защо започваме лагера всяко лято? Според мен кратките истории на децата ще отговорят на въпроса.

Лея Милка и лея Марица

20 éve Ravdán

Eltelt egy emlékekben igen gazdag húsz esztendő, és önkéntelenül is számvetést végzünk magunkban. Táborozásunk története húsz évvel ezelőtt kezdődött ezen a tengerparti kis településen. Az akkor még néhány

jelentéktelen házból álló kis falucska mára már folyamatosan fejlődő, évente megújulni tudó várossá nőtte ki magát, és mi nyaranta részesei lehetünk annak a csodának, ami itt történik. Luxusvittelű szállodák, panziók, éttermek, bárók, kulturált szórakozóhelyek – úgy a felnőtteknek, mint a gyerekeknek – gomba módra szaporodnak a tengerparton.

Éppen húsz esztendeje annak, hogy a Hriszto Botev Bolgár- Magyar Iskola tanulóival nevelőikkel együtt egy „Erdei iskola“ keretében tíz napot tölthettek a nagy múltú „Nemzetközi táborban“ Ravdán. Ekkor pecsételődt meg a mi sorsunk is, természetesen jó értelemben. Azóta örökös készletet

érezünk a táborszervezésre, ugyanis a gyerekek óhaja és a mi vágyunk egymásra talált.

Ezennel is köszönjük a Magyarországi Bolgárok Egyesületének és számos bolgár önkormányzatnak, hogy mindig mellettünk álltak, és lehetőségük szerint támogattak bennünket, hogy elképzeléseinket megvalósítsuk.

A tábor résztvevői többségükben hazájuktól, Bulgáriától távol élő bolgár gyerekek, akik sok esetben talán már az anyanyelvüket sem beszélik, de mégis büszkéik származásukra, és szívesen ismerkednek őseik hagyományával, szokásaival, a bolgár nyelvvel, a távoli haza tájaival.

Szálláshelyünk időközben megválto-

Равда е отново тук!

За много хора Равда е събитие, което изпълва годината с различни и важни събития. В българската общност Равда вече се е превърнала в крилата фраза и лагерът там доказва успешната работа на леля Марика и леля Милка.

Лагерът беше изпълнен с множество приключения: Делфинариумът, където плясъкът на водата, гласовете на делфините и чудните атракции заслепиха на зрителите. Разходката сред руините в Стария град в Несебър беше като пътуване във времето, многото магазини и ресторанти пък ни върнаха в настоящето.

Фестивалът на пясъчните фигури в Бургас - известните личности, направени от пясък, също ни отведоха в страната на приказките.

В Созопол успяхме за миг да станем част от живота на работниците в Музея на солта.

Голямата глъчка от хора във Велико Търново, пъстротата (шестьието от цветове), народните носии, музиката, фестивалът на народните танци бяха отличен завършек на лагер „Равда” 2013.

Давид Варга

Равда!

Както обикновено вълнуващият лагер в Равда започна още в автобуса. Дойдоха нови деца и запознаването започна веднага. Старите лагерници се поздравиха.

Най-интересните програми бяха: Делфинариумът, манастирът Свети Георги, Музеят на солта и пясъчните фигури в Бургас. И тази година не можеше да пропуснем разходката с корабче!

Надявам се и догодина да има лагер.

Кристина Варга

Равда 2013

И тази година си прекарах много добре. Най-невероятното нещо беше морето и къпането сред хладната пяна. В увеселителния парк най-много се наслаждавах на блъскащите колички. Яденето на палачинки вечер също ще остане незабравимо. С интерес слушахме концертите, които бяха организирани в Равда.

Според мен родителите ми ще се съгласят, че и в бъдеще мястото ми е в лагера.

Камен

Моята първа Равда

Насладих се на морето, храните и напитките, посещенията на градовете и увеселителния парк. Но най-много ми хареса Делфинариумът, двата делфина бяха доста ловки, най-вълнуващо беше когато единият делфин изскочи от водата и вкара топката в кошата. Заснех цялото представление и направих снимки на любимите ми делфини. Целият лагер беше много вълнуващ.

Каюс Юхас

zott- az egykori tábor területén azóta már luxusszállodák sorakoznak-, egy panzió adott helyet számunkra. A tulajdonosok csodálatos emberek, akik szinte sajátjainak tekintik gyerekeinket, és gondtalan, nyugodt pihenést biztosítanak számunkra minden évben.

Az eltelt húsz év alatt igyekeztünk a táborozóknak minél többet megmutatni Bulgáriából, az ország nagy tájából, nagy városából és azok nevezetességeiből. Néhányat felsorolunk a teljesség igénye nélkül: Szófia, V. Tirnovo, Várna, Bургас, Karlovo, Kalofer, Obzor, Neszebar, Pomorie, Szozopol, Csernomorec, Koprivstica, Etera, Zseravna stb..

Csónakáztunk a Ropotámón, meglátogattuk a rilai és az aladzai kolostort, Napospart, Aranyhomok kedvelt üdülőhelyeit, gyönyörködtünk Balcsik botanikus kertjének közel hatszáz ritka növényfajában, a Delfináriumban a delfinek produkcióiban, s barangoltunk a különleges energiát sugárzó Kő-erdőben. Megkedveltük a bolgár konyhát, és

népszerűsítjük azt itthon.

A tengerparti fürdőzések, a délutáni játékos foglalkozások, vetélkedők, ügyességi versenyek szoros tartozékai a tábori életnek, amelyek összekovácsolják az egyéneket és a baráti társaságokat, és mindig jókedvre derítik a mi kis csapatunkat. Ezek alatt az évek alatt nemzedékek nőttek fel, és reméljük kellemes, felejthetetlen élményekkel gazdagodtak. Köszönjük támogatóinknak a segítséget, a gyerekeknek a sok szeretetet, figyelmességet, amit adtak. A közösen átélt élmények örökre összekovácsoltak bennünket.

Milka néni és Marika néni

Няколко думи за сътрудничеството, за побратимения град и за надеждата

През есента на 2006 година в Дунакеси се образува Българското малцинствено самоуправление. В края на юли 2008 година с участието на жителите на Дунакеси, нашето самоуправление организира екскурзия до българското Черноморие, до Свети Власт, до побратимения на 7-ми квартал в Будапеща, град, където чрез брат ми завързах запознанства и за придружител и ръководител на групата ни помолих учителя Золтан Карпати, който е председател на местното самоуправление, а в Дунакеси изпълняваше ролята на съветник по международните отношения. И преди съм се опитвал да установя връзки с български морски градове като Поморие, Приморско и Ахелой, но без успех.

След като разкрих немеренията си, стопанинът ни в Свети Влас, Атанас Борисов Атанасов (бивш футболист от „А“ група), покани в квартирата Андон Бакалов, новоизбраният млад кмет на курорта Равда, също бивш футболист от „А“ група. Благодарение на тези спортисти, между нас се роди симпатия от пръв поглед и имаме възможност през есента на 2008 година заедно с отборите на вече побратимените градове, да поканим и отбора на равденското основното училище в Дунакеси на есенното състезание по футбол. И така започна всичко...

През есента на 2010 година в Дунакеси се състоя среща по случай побратимяването на градовете и подписахме споразумение с Равда. Година по-късно по молба на Равденския пенсионерски клуб „Детелина“, организирахме четиридневна екскурзия в Унгария, чрез която „възрастните“ сключиха споразумение с Пенсионерския туристически клуб в Дунакеси. В следствие на това срещите зачестиха и на 29-ти юли 2013 година в Равда Чаба Диоши, кмет на Дунакеси и Андон Бакалов, кмеъ на Равда взеха участие в тържественото подписване на документа за официално при-

знаване за връзката между двете селища, договор за побратимени градове. По време на тридневното посещение, Дунакеси бе представен от шестчленна делегация – петимата управители на града и от мен, председателят на местното българско самоуправление.

Понеже Равда административно е курортно селище, спадащо към община Несебър и област Бургас, не разполага с достатъчно средства, не можа да кандидатства и да получи някаква парична подкрепа, и въпреки подписания договор за побратимени градове, групата от Дунакеси не можа да бъде по-голяма и не можа да остане за по-дълго време. Имаме причина да мислим, че положението ще се

Egy reményteli új testvértelepülési kapcsolat története dióhéjban

2006 őszén Dunakeszin megalakult a Bolgár Kisebbségi Önkormányzat. 2008 júniusának végén a dunakeszi lakosok részvételével testületünk kirándulást szervezett a bolgár tengerpartra, Szveti Vlaszba, Budapest VII. kerületének testvérvárosába, ahol a bátyám révén ismeretségem volt. Ezt megelőzően több kísérletet tettem már bolgár tengerparti településekkel felvenni a kapcsolatot, olyanokkal mint például Pomorie, Primorszko és Aheloy, bevallom kevés sikerrel.

Miután beszéltünk szándékunkról, Szveti Vlaszi házigazdánk, Atanasz Boriszov Atanszov meghívta szálláshelyünkre Andon Bakalovot, Ravda üdülőfalu frissen megválasztott fiatal polgármeste-

rét, aki szintén NB I-es labdarúgó volt. Sportemberek révén, szimpátia alakult ki az első látásra közöttünk, és mivel lehetőségünk volt rá, még 2008 őszén, a már meglévő testvérvárosaink csapataival egyetemben meghívtuk Ravda általános iskolájának csapatát is Dunakeszire a Szüreti Labdarúgó Tornánkra. A kapcsolat így kezdődött...

2010 őszén, városunkban együttműködési megállapodást írtunk alá Ravdával. Egy évre rá tavasszal a Ravdai Detelina Nyugdíjas Klub kérésére egy négynapos magyarországi utazást szerveztünk számukra, melynek során az „öregek” is kötöttek egy együttműködési megállapodást a Dunakeszi Nyugdíjas Kiránduló Klubunk-

kal. Ezt követően rendszeressé váltak a találkozások, mígnem elérkezett az az idő, amikor Ravdában 2013. július 29-én Dióssi Csaba, Dunakeszi és Andon Bakalov, Ravda polgármestere ünnepélyes keretek között aláírták a két település kapcsolatát immáron hivatalossá tévő dokumentumot, a testvértelepülési szerződést. A háromnapos látogatáson Dunakeszit egy hatfős delegáció képviselte, városunk öt vezetője, valamint jómagam, a helyi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

Mivel Ravda közigazgatásilag egy üdülőfalu, mely Neszabar járáshoz és Burgasz megyéhez tartozik, nem voltak olyan költségvetési eszközei, nem tudtak pályázni és pályázati pénzekhez

Жители на Дунакеси летуват в Равда

промени изцяло и сътрудничеството ще задоволи интересите на местната общност.

Българите и унгарците са сродни нации. Между тях никога не е имало нито конфликт на интереси, нито войни. По-скоро общи черти в характера като прямото и топло гостоприемство.

Дунав е унгарското съкровище. Българското – Черно море. Дунав се влива в Черно море. Можем да приемем това като символ. За в бъдеще ще използваме възможностите на връзката и ще увеличаваме ценностите ѝ. Гледаме смело напред.

Габор Киров, председател на Българското самоуправление в Дунакеси

От създаването си през 2006 година до сега, Българското самоуправление в Дунакеси за пети пореден път организира за жителите на града едноседмична екскурзия (16-25 август) до българското Черноморие. И тазгодишното пътуване погъна успех. Всички много се наслаждаваха на седмицата в Равда. Тази година 80% от групата за първи път стъпиха на българска земя и веднага се почувстваха като у дома си или може би още по-добре – направо бяха на седмото небе. Чрез сътрудничеството на Българското самоуправление в Дунакеси, през пролетта на 2011 година ни посети Равденския пенсионерски клуб „

Детелина” и сключи споразумение с Пенсионерския туристически клуб в Дунакеси. След шестгодишно сътрудничество двете селища официално бяха признати за побратимени градове. Що се отнася до мен – с малко преувеличение – познавам всеки втори жител на Равда, а всеки трети мога да нарека свой приятел. Трябва ли по-убедително доказателство, че унгарците и българите са родствени народи още от древността. Дойде времето двата народа да съживят дружбата си. И с няколко снимки искам да удостоверя истинността на казаното по-горе.

Габор Киров

Dunakesziek nyaraltak Ravdán

jutni, melyek segítségével nagyobb számú csoportokat hívhattak volna meg hosszabb időre Dunakeszről a testvértelepülési szerződést aláírását követően, reményeink szerint azonban ez a helyzet gyökeresen meg fog változni, és tartalommal megtöltve, szó szerint a helyi kis közösségek érdekeit fogja szolgálni.

A mi kincsünk a Duna. A bolgároké a Fekete-tenger. A Duna a Fekete-tengerbe ömlik. Felfoghatjuk ezt jelképként is. Azon leszünk, hogy a jövőben ennek a kapcsolatnak a lehetőségeit kiaknázzuk, az értékeit tovább kamatoztassuk. Bizakodva tekintünk a jövő elé.

*Kirov Gábor
a DBNÖ elnöke*

A Dunakeszi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat ebben az évben augusztus 16. és 25. között, a 2006-os megalakulása óta immár ötödször szervezett egyhetes bolgár tengerparti kirándulást Dunakeszi város polgárai számára. Az idei utazás is jól sikerült. A 2013. július 29. óta már hivatalosan is testvértelepülésünknek számító Ravda üdülőfalu volt a célpont ezúttal is.

Mindenki nagyon élvezte a ravdai egyhetet. Az idén, az utazó csapat 80%-a életében először lépett bolgár földre, és azonnal otthon érezte magát, sőt talán még annál is jobban, egyenesen a mennyországban. A DBNÖ közreműködésével 2011 tavaszán a

Ravdai Detelina Nyugdíjas Klub Dunakeszire látogatott és együttműködési megállapodást kötött a Dunakeszi Nyugdíjas Kiránduló Klubbal.

A két település 6 éve tartó „vadházasságának” törvényes egybekelés lett a vége. Ami engem illet – egy kis túlzással – Ravda minden második lakosát ismerem, és minden harmadikat barátomnak mondhatom. Kell-e ennél meggyőzőbb bizonyíték arra, hogy a magyarok és a bolgárok az ősidőktől kezdve testvérek. Eljött az ideje annak, hogy a két nép újra egymásra találjon. Néhány képpel szeretném igazolni a fenti kijelentésem igazát.

Kirov Gábor

Участие на Зорница в град Охрид

От 2-ри до 7 юли тази година за пореден път в град Охрид - Македония, бе проведен международният фолклорен фестивал „Разиграно оро“. В него взеха участие танцови състави от страните от региона - България, Сърбия, Босна и Херцеговина, както и от Полша, Словакия и Унгария. Унгария беше представена от групата за автентичен фолклор „Зорница“.

Подготовката, която започна още в началото на годината, бе означена от голямото вълнение и ентузиазъм на групата от 10 души, които взеха участие. Дори уморителното 24-часово пътуване с

автобус не можа да сломи духа на бойните „зорнички“, които веднага след пристигането се включиха в програмата на фестивала - обиколка на живописния Охрид, организирана от домакините, изпяха дружно „Билина платно белеше“ на Билинината чешма, с което просълзиха местния екскурзовод Никола, посетиха Самуиловата крепост и манастира «Св.Наум», поклониха се пред мощите на великия славянски просветител и ученик на Св. Крили и Методий - Климент Охридски, и запалиха свещи в многобройните църкви на града. Остана и малко време

да се напомним с всеизвестните «охридски перли» и да опитаме прочутата охридска пъстърва.

Откриването на фестивала започна с дефиле на групите, които преминаха през града под радостните погледи на населението и гостите на града, което завърши с тържесвен концерт в Римския амфитеатър.

Трудно е с думи да се предадат вълненията на „зорничките“ преди и по време на излизането ни на сцената, дълбокото чувство на отговорност, която всяка от нас бе поела, за да представим достойно българите от Унгария. Но усилията ни не отидоха напразно - публиката ни посрещна много сърдечно и с овации.

Сред останалите участници изпъкнаха с изпълненията си танцовия състав от клуб „Траке“ бабите от село Сапарево, състав „Търновска царица“ от град В.Търново и много други.

Особено вълнуваща беше прощалната вечер с групата „Траке“ и „Търновската царица“, където заедно с прочувствените речи и разменени подаръци ние още веднъж се убедихме, че това, което правим, е достойно за уважение, поддържа българския ни дух, и макар и да живеем в Унгария, ни прави неделима част от нашата мила майка България.

Ohridban járt a Zornica

Július 2. és 7. között került sor a macedóniai Ohridban került megrendezésre a Szilaj Körtánc Nemzetközi Folklórfesztivál, amelyen bulgáriai, szerbiai, bosznia-hercegovinai, valamint lengyelországi, szlovákiai és magyarországi néptáncgyűttesek vettek részt. Magyarországot a Zornica Hagyományörző Együttes képviselte. A hónapok óta tartó felkészülés az izgalom és a lelkesedés jegyében zajlott. A tízfős csapatot még a 24 órás buszozás sem tudta megtörni, a megérkezésük után azonnal bekapcsolódtak a házigazdák által szervezett városnézésbe, Biljana kútjánál elénekelték a „Biljana platno belese“

kezdetű népdalt, megtekintették Sámuel cár várát és a Szent Naum klostort, fejet hajtottak Szent Cirill és Szent Metód tanítványa, Ohridi Szent Kelemen ereklyéi előtt, és gyertyát gyújtottak a város számtalan templomában. Arra is maradt egy kis idő, hogy „ohridi gyöngyöt“ akasszanak a nyakukba, és megköstöljék a híres ohridi pisztrángot.

A fesztivál a résztvevő csoportok felvonulásával kezdődött a város lakói és vendégei nagy öröme, majd a római amfiteátrumban megtartott ünnepi koncerttel folytatódott. Nehéz szavakba önteni a zornicások izgalmát a fellépés előtt és alatt, a

felelősségérzetet az iránt, hogy méltóképpen képviseljük a magyarországi bolgárokat. De erőfeszítéseink nem voltak hiábavalóak – a közönség nagy ovációval fogadott minket.

A búcsúesten, amelyet a Trake Klub és a tirnovói Tirnovszka Carica együttes táncosaival töltöttük el, a szép beszédek és az egymásnak adott ajándékok mellett ismét megbizonyosodtunk arról, hogy amit csinálunk, az tiszteletre méltó, őrzi a bolgár lelkületünket, és bár Magyarországon élünk, Bulgária elválaszthatatlan részévé tesz minket.

България в гр. Аяк

Тази година България беше почетен гост на 7-мия Международен фестивал на сватбените обичаи и традиции в Аяк.

2013-та година беше не само пазител на традициите, но и техен създател в живота на Международния фестивал на сватбени обичаи и традиции в Аяк.

В Аяк, който наскоро бе признат за град, се състоя четиридневен фестивал (1-4 август), тази година се представиха обичаи и традиции на побратимено селище извън градините на Унгария, което беше и почетен гост. А честта се падна именно на България, която се представи с трите селища: Ахелой, Гецово и Тополи. Многобройните и пристигащи отдалече гости, пожънаха голям успех не само със своите представления, но и със присъствие си. Зад всяко успешно сътрудничество стоят хора, без чиято служба всичко това не би успяло. Такъв човек е например госпожа Таня Купенова-Ронаи, която по случай фестивала

получи от Общината титлата „За Аяк“.

Отличието се дава на хора, които въпреки, че не са жители на Аяк, помагат на Общината да осъществи целите си и чрез това подпомагат развитието на селището.

Таня е родена в българския град Ахелой, там завършва основното си образование, студентските си години прекарва в Будапеща и остава в Унгария. Случайна среща стана причината за нашето запознанство – взе участие и бе член на група с хора от български произход във втория Международен фестивал на сватбени традиции и обичай в Аяк и стана ясно, че на драго сърце е готова да помогне за създаването на сътрудничество с побратимения град.

От 2010 година тя помага за създаването на връзката между българския Ахелой и унгарския Аяк, през 2012 година в Ахелой, а след това и в Аяк тържествено бе подписан договора за сътрудничество.

Благодарение на това както миналата, така и тази година артистични и музикални групи от Аяк отпътуваха през месец юни за международния фестивал „Радост на брега“ в Ахелой.

Тази година на 7-мия Международния фестивал сватбени обичаи и традиции в Аяк от България пристигнаха съставите по народни танци и музика с повече от 120 участници, почетните гости представиха част от българската кухня, също така можеше да се закупят ръчно изработени предмети.

С помощта на Таня имаме гости не само от Ахелой, но и от Гецово и Тополи. Пристигнаха около 80 човека, облечени в народни носии, представиха ни народни танци и песни и приготвиха характерни български ястия на тридневния фестивал.

Idén Bulgária volt a díszvendége a VII. Ajaki Lakodalmas Fesztiválnak

A 2013-as esztendő nemcsak hagyományörző, hanem hagyományteremtő év is volt az Ajaki Nemzetközi Lakodalmas és Hagományörző Fesztivál életében.

A nemrég városi rangot kapott településen megrendezett 4 napos program sorozaton ugyanis ettől az évtől kezdve minden alkalommal egy-egy testvértelepülés hazája mutatkozhat be, mint a fesztivál díszvendége. Idén ezt a címet Bulgária kapta meg, mely országot három település is képviselt, név szerint Aheloy, Gecovo és Topoli. A nagy számban és messziről érkezett vendégek színvonalas műsoraikkal és már pusztá jelenlétükkel is nagy sikert arattak a hazai fesztiválozók körében.

Minden ilyen eredményes együttműködés mögött állnak olyan emberek, akik munkája nélkül nem sikerülhetne az egész. Ilyen például Tanya Kuppenova-Rónai asszony, akinek Ajak Város Önkormányzata a fesztivál alkalmából „Ajakért” elismerő címet adományozott.

Tanya a bulgáriai Aheloyban született és járt általános iskolába, majd az egyetem éveit Budapesten töltötte és maradt Magyarországon. Egy véletlen találkozásnak köszönhetően, amikor a II. Ajaki Nemzetközi Lakodalmas fesztiválunkon, egy magyarországi, bolgár nemzetiségű csoport tagjaként vett részt, ismerkedtünk meg vele. 2010 óta segítette a bulgáriai Aheloy település és Ajak közötti kapcsolat kiépítését melynek eredmé-

nyeként 2012-ben Aheloyban, később Ajakon is nagy nyilvánosság előtt aláírásra került a testvértelepülési megállapodás.

Ennek köszönhetően utaztak tavaly és az idén is, ajaki művészeti és zenei csoportok, a minden év júniusában megrendezésre kerülő nemzetközi „Tengerparti Vigasságokra”, egyedüli településként képviselve ezzel Magyarországot.

A VII. Ajaki Nemzetközi Lakodalmas és Hagományörző Fesztiválra az idén Bulgáriából több mint 120 fővel érkeztek hagyományörző zenei és táncscsoportok, valamint kóstolóval egybekötött gasztronómiai bemutatót és kézműves termékek vásárát is rendeztek idei díszvendégeink.

Изложба в Дебрецен

От 12 до 31 май жителите и гостите на град Дебрецен можаха да се любуват на платната на българските художници Слав Бакалов и Аршак Нерсисян. Изложбата беше организирана по повод Деня на бъл-

гарската културата и славянската писменост от Българското национално самоуправление в Дебрецен, Музикалния факултет на Университета и Арт-галерия Изатом. Приветсвие изпрати извънредният и пълномощен посланик на Република България в Унгария, Бисерка Бенишева. Приветствието прочете Димитранка Мишколци, председател на Самоуправлението в Дебрецен. Художничката Миролюба Гендова запозна гостите с творчеството на художниците. Изложбата е кулминация и същевременно един красив край на една година пълна с разнообразни културни прояви. След официалното откриване на изложбата студенти и преподаватели от факултета изпълниха творби от Лист и Равел.

Изложба в Йозефварош

Откриване на изложба на български художници, джаз и българска музика в Център Н13 в Йозефварош

Гостите получиха покана за едно комплексно културно събитие, организирано по инициатива на Българското самоуправление в Йозефварош, със съдействието на Галерията в Йозефварош.

Мария Гьоргеи Тури и Ангел Радук са семейна двойка от художници-реставратори. Те представиха избрани моменти от творчеството на своя живот. Същността на неповторимото им изкуство се крие в „търсенето на съхранената традиция“ – което бе и име на изложбата. Изложбата бе открита от Пламен Пейков, директор на Българския културен институт.

В концерта след откриването на изложбата свири джаз формация Митрио, представител на направлението мейнстрийм, които изпълниха стандартни мелодии и собствени композиции и едно неповторимо звучене. След тях фолклорният състав Зорница представи букет от български народни танци, обичаи и песни.

Kiállítás Debrecenben

Május 12. és 31. között Debrecen város lakói és vendégei megtekinthették két bolgár festőművész, Szlav Bakalov és Arsak Nersiszyan festményeit. A kiállítást a Debreceni Bolgár Önkormányzat, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara és az Izatom-Art Galéria rendezte meg. A megnyitón a bolgár nagykövet asszony üdvözlését Miskolci Dimitranka, a Debreceni Bolgár Önkormányzat elnöke olvasta fel, majd Gendova Miroljuba festőművész mutatta be az alkotásokat.

Kiállítás Józsefvárosban

Bolgár nemzetiségű festőművész kiállításának megnyitója, jazz és bolgár zene a józsefvárosi H13 Központban

Egy komplex kulturális rendezvényre invitáluk Önöket, mely a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat kezdeményezésével és szervezésében jött létre – a Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont támogató segítségével. Csörgey Turi Mária és Angel Radukov festő-restaurátor művészpárról két élet munkájából mutatott be egy egyedi válogatást. Önálló festészetük lényege:

„a megőrzött hagyomány keresése” – mely kiállításuk címe volt is egyben. A kiállítást Plamen Pejkov, a Bolgár Kulturális Intézet igazgatója nyitotta meg.

A megnyitó utáni koncerten először a háromtagú Mitrio-jazz együttes lépett fel, amely elsősorban a main stream irányzat képviselője, jazz sztenderdek és saját szerzemények is szerepelnek műsorunkban, egyéni hangzásvilágban. Utánuk pedig a Zornica Hagyományörző Együttes adott ízelítőt a bolgár néptáncokból, népszokásokból és népdalokból.

Кишпещ – Смолян

С М О Л Я Н

Унгарските младежи от побратимения Кишпещ, които гостуваха на община Смолян, се срещнаха с кмета Николай Мелемов. „Радвам се да ви посрещна в нашия град. Надявам се да натрупате приятни спомени и впечатления от престоя си тук, още срещи с нашия град и да останат трайни приятелства», пожела градоначалникът на учениците. Той допълни, че с неговия колега от Кишпещ са се споразумели традиционният културен младежки обмен между двете общини да продължава и да не се прекъсва. Унгарските гости благодариха за топлото посрещане, богатата програма и добрата организация, която са им осигурили домакините от община Смолян.

21 младежи от Кишпещ пристигнаха на 16 юли в Смолян по проект

„Партньорство за по-добро европейско бъдеще“, финансиран по програмата „Европа за гражданите“. Целта е младите хора да покажат как искат да живеят в Обединена Европа, как виждат развитието на градовете, в които живеят и как виждат себе си в това развитие. Община Смолян е реализирала няколко такива проекта. Този е продължение на традицията да се организира младежки обмен с деца и ученици от побратимената на Смолян община Кишпещ.

Унгарските ученици участваха в игра „Търсене на съкровища в Смолян“, чиято цел беше да се запознаят с града. Посетиха забележителностите, участваха в скаутски лагер над Момчиловци заедно със скаути от Франция и България. С много емоции премина и състезанието по готвене

с представяне на традиционни ястия на държавите. Посетиха и параклис „Св. Константин и Елена“. Интересна беше и дискусиата, съпроводена с презентации на тема: „Животът в града ми, повлиян от ЕС“. Младешките представиха информация за географското положение, забележителности, история, култура, образование, занимания на младите хора в свободното им време и как членството в ЕС е променило и подпомогнало града им и начина на живот. Младите хора посетиха Смолянските езера, Пампорово, Ягодинската пещера. Взеха участие в демонстрация на техники и лекция за самозащита в случаи на природни бедствия, които се провеждаха в ОУ „Пожарна безопасност и защита на населението“.

Изключително емоционална беше разходката им до Каньона на водопадите в защитената местност „Сосковчето“. В Посетителския информационен център се провеждаха две презентации – по опазване на околната среда, местната природа и типичните видове за района. Младешките се разходиха по екопътеката и си устройаха пикник в гората. На Унгарската вечер младежите представиха традиционните си ястия и обучаваха българските си приятели на техните танци.

Kispest – Szmoljan: diákcseriprogram

Török, bolgár, lengyel és horvát gyerekek érkeztek Kispest testvérvárosai-ból, hogy részt vegyenek a diákcseriprogram magyarországi eseményein. Az idei programot az Európai Unió is támogatta. A négy testvérvárosból – Vrbovecből, Krzeszowicéből, Szmoljanból és Pendikből – jött gyerekek első hétvégéjüket magyar családoknál töltötték, akik vendégül látták és megismertették őket Budapest nevezetességeivel. Gajda Péter polgármester is találkozott a gyerekekkel a Városházán, és átadta

az önkormányzat ajándékait. A polgármester a testvérvárosi program egyik legfontosabb részének nevezte a diákcserét, 2006 óta sok gyermek járt Kispesten és Budapesten a testvérvárosok és az Európai Unió támogatásával – hangsúlyozta.

A fogadást követően a testvérvárosi csereprogramban résztvevő magyar és külföldi gyerekek Szilágyi István testvérvárosi koordinátor vezetésével közösen utaztak Káptalanfűredre, az önkormányzat nyári táborába, ahol az elkövetkező napokat töltötték.

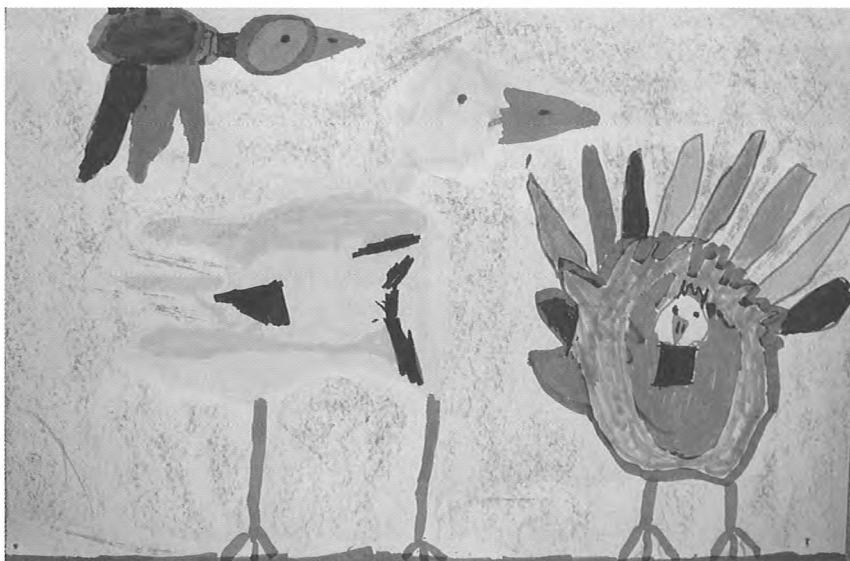
A program során a kirándulások és sportvetélkedők mellett Európai Unióról szóló vetélkedőn, valamint nemzetiségi esteken vettek részt, megismerkedhettek egymás kultúrájával, szokásaival, tovább erősítve az aktív európai polgári tudatot.

A közös balatoni vakációzás után csaknem száz kispesti gyerek viszonzhatta a külföldi gyerekek látogatását, a bulgáriai Szmoljanban a Deák Gimnáziumból utaztak kispesti diákok.

Успехът на българче от детската градина

Тази година се навършиха 100 години от рождението на Шандор Вьорьош (22-ри юни, Сомбатхей). Целогодишните програми в „Приказната къща“ в Бекешчаба постоянно ни припомнят за всеизвестния, отличен писател, преводач и литературовед. По този повод миналата година се организира конкурс за децата между 3-14 годишна възраст, задачата беше да се нарисува сцена по детско стихо-

творение на Шандор Вьорьош. За конкурса пристигнаха 500 творби, семейната двойка, художник-приложници Роза Антони и Ласло Надаш, избра победителите. Българският успех се роди между децата от детската градина: Никола Мусев, дете от горната група в българската детска градина получи второто място. Поздравяваме Никола и му пожелаваме много успехи в започналото вече училище.

Скъпи родители!

Имаме удоволствието да ви известим, че отново отваря врати съботната ни детска градина. Пълна с песни и танци, игри и забавления, тя ще донесе два часа пълна радост за вашето дете.

Съботната детска градина отваря на 7 септември 2013 г. от 10.00 ч. Тя ще събира деца от предучилищна възраст, които имат желание да изучават български език. Детската учителка Камелия Делионова ще се занимава от 10.00 до 12.00 ч. с тях, като ги поставя в различни педагогически ситуации, развиващи въображението и говора на децата. Скъпи родители, ако вашето дете се притеснява да говори на български език, това не бива да ви тревожи – в най-подходящата среда с деца на негова възраст, то ще бъде предразположено по най-добрия начин. Единственото, което е необходимо да направите – да доведете своето дете при нас.

Очакваме ви!

Bolgár óvodás sikere

Weöres Sándor magyar költő 100 éve, 1913. június 22-én született Szombathelyen. A békéscsabai Meseházban egész éves programsorozattal emlékeznek a méltán híres, kiváló költő, műfordító, irodalomtudósra. Ennek részeként tavasszal pályázatot hirdettek 3-14 éves korú gyermekek számára, melynek témája Weöres Sándor gyermekverseinek rajzos megjelenítése. A pályázatra 500 alkotás érkezett, amiből Antoni Rozi és Nádas László, iparművész házaspár válogatta ki a díjazott munkákat. Az óvodások kategóriában szép bolgár siker született: Muszev Nikola, a Bolgár Óvoda nagycsoportosa 2. helyezést ért el. Gratulálunk Nikolának és sok sikert kívánunk neki az iskolában, amit szeptemberben kezdett el.

vánunk neki az iskolában, amit szeptemberben kezdett el.

Kedves Szülők!

Örömmel tájékoztatjuk Önöket, hogy a szombati óvoda ismét megnyitja a kapuit. Dalokkal és táncokkal, játékokkal két óra remek időtöltés a gyermeke számára.

A szombati óvoda 2013. szeptember 7-től szombatonként 10 és 12 óra között várja azokat az óvodáskorú gyerekeket, akik szeretnének bolgárul tanulni. Kamelia Delionova óvónő tartja a foglalkozásokat.

Kedves Szülők, ha a gyerekük fél megszólalni bolgárul, ne aggódjanak – itt a gyerekek között biztosan hajlandó lesz megpróbálni. Ehhez csak annyi szükséges, hogy elhozzák őt ide.

Várjuk Önöket!

В училище

Българското училище за роден език в Будапеща завърши успешно учебната 2012-2013 г. В него бяха записани рекорден брой от 72 деца, които се обучаваха в 9 групи.

През учебната 2012-2013 година в училището бяха оградени осем първокласника, а четирима от учениците ни завършиха обучението си със зрелостен изпит по български език в рамките на унгарската образователна система: един висша и трима средна степен. Тези ученици посещават българското училище от неговото създаване и са усвоили езика основно тук. Техният успех стимулира всички родители и ученици, защото това е една външна и обективна оценка за работата на училището.

Учебната година завърши с екскур-

зия, както всяка година. Тази година цел на екскурзията беше музея в град Сентеш, който пази спомена за българските градинари. Етнологът от Сегедския университет Ласло Мод ни разведе из експозицията и изтъкна трайната следа, която са оставили българските градинари в унгарското зеленчукопроизводство и особено в областта на Сентеш.

На 31 август в събота бе открита новата учебна година. Тържеството се състоя в красивата аула на първия етаж, събраха се деца, родители и гости. Работата бе започнала обаче седмици по-рано. Децата от началния курс взеха участие в едноседмична целодневна занималня с разнообразна програма: посещение на зоопарка, на етнографското селище в Сентендре, на Ловния парк, на Музея на транспорта и други. Така преди започването на новата учебна година те имат възможност да опреснят знанията си по български, а и е в помощ на родителите, които са на работа.

Първият учебен ден е най-вълнуващ за първокласниците. Те излязоха пред насъбралото се множество и казаха стихотворения за вълнения-

та на първокласника. Представителите на родителския комитет лиснаха менче с вода, окичено със здравец пред тях и учителката Даниела Димитрова ги поведе към класната стая. Тези, които идват от детската градина, бяха спокойни и в позната атмосфера, но имаше и дете, което за пръв попада в тази среда. Учителката им показва колко интересно може да бъде в училище – с приказки, буквички, рисунки и песни. Накрая всички си тръгнаха натоварени с учебници и щастливи.

Столичното българско самоуправление направи дарение от тетрадки, моливи, листове за рисуване и др. ученически принадлежности, които ще улеснят работата в клас на учениците от Българското училище.

Az iskolában

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola sikeresen fejezte be a 2012-2013-as tanévet. 72 gyerek látogatta a foglalkozásokat, 9 csoportban tanultak. A 2012-2013-as évben nyolc elsős tanult meg írni-olvasni, és négy diák tett érettségi vizsgát bolgár nyelvből, az egyikük emelt szinten, a többiek pedig középszinten. Ezek a tanulók a megalakulása óta látogatták az iskolát, a sikeresen letett vizsgájuk ösztönzően hathat minden szülőre és diákra, mivel ez az iskolában folyó munka objektív értékelése.

A tanév a hagyományoknak megfelelően tanulmányi kirándulással zárult. Idén a szentesi múzeumba látogattunk el, ahol megtekintettük a bolgárkertészeket bemutató kiállítást.

Az új tanév megnyitójára augusztus 31-én került sor a Bajza utcai épület első emeleti aulájában sok gyerek és szülő részvételével. A készülődés már hetekkel korábban megkezdődött. Az alsósok közül többen részt vettek az iskola által szervezett egyhetes napközis táborban, ahol a tartalmas és gazdag programok mellett a bolgár nyelvet is gyakorolták. Az idei tanévben is lesz alkalmuk a gyerekeknek részt venni iskolán kívüli rendezvényeken. Szeptember 26-án az Európai Nyelvek Napján egy váci iskolában mutatjuk be a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolát és a bolgár kultúrát. Készülünk a Tangra Alapítvány által szervezett „Bolgár gyerek vagyok” elnevezésű fesztiválra is, amelyre idén Prágában ke-

rül sor, és a tanév során több iskolai rendezvényt és ünnepséget is tartunk majd, ahol a gyerekek érzelmileg még közelebb kerülhetnek a bolgár kultúrához.

A tanévnyitó mindig az elsősök számára a legizgalmasabb élmény. A legkisebbek kiálltak az összegyűlt tömeg elé, és verseket szavaltak, majd Daniella Dímítrova tanárnő felvitte őket az osztályterembe, ahol mesék, betűk, rajzok és dalok segítségével bemutatta nekik, milyen érdekes a tanulás az iskolában, és kiosztotta a tankönyveket is.

A Fővárosi Bolgár Önkormányzat támogatásának köszönhetően a tanév kezdetekor minden gyerek füzeteket és ceruzákat is kapott az iskolában.

ДЪЖДОВНИ ПРИКАЗКИ

Предупреждение

Тези приказки
могат да се четат
само в сухо време,
понеже
два часа преди дъжд,
два часа след дъжд
и докато вали,
зилисите си имат работа
и не могат
да бъдат четени.

Падането на зилисите

В деня на червения дъжд, два часа преди да започне, племето на зилисите било изгонено от небето. Но с какво да слезе на земята дори не му казали. Така че горките зилиси започнали да падат кой както предпочитал или както му се случило. Един тежък зилис паднал бързо и с главата надолу. И пищял, че ако не се преобърне, сигурно нещо лошо ще се случи с главата му...

Друг зилис паднал настрани, скръстил ръце на гърдите си, и се надявал, че поне ръцете си няма да счупи...

Вождът на зилисите се опитвал да остане прав, да запази тържествения израз на лицето си и да не изтърве нито перата, които носел закачени на ушите си, нито златния жезъл, който стискал под дясната си мишница. Но все пак ги изтървал...

А най-старият зилис паднал по гръб и гледайки небето, си казал:

- Какво щастие, ще умра като вожд - с жезъл под дясната мишница...

Накрая зилисите паднали на земята. И, разбира се, останали живи и здрави. Дори, за необузdana радост на цялото племе, се оказало, че никой не е паднал на друго място и всички пак са заедно, както на небето.

Точно в това време едно дете стигнало до радващите се зилиси и извикало:

- Я, каква голяма локва!

Корабът на зилисите

Имало един зилис, който знаел всичко и можел всичко. Името му било Шай.

Този Шай правел различни машини, бил учител на малките зилисчета, дори пишел книги. А един ден се пуснал слух, че започва да строи кораб, голям, красив, бял на цвят, и с него зилисите щели да плават надалече...

Слухът за строежа на зилисите бил малко създание (колкото четвърт зилис), имал дълги уши, островърха шапка и обувки скороходки, с които за миг обиколил цялото племе и се върнал при майстор Шай.

- Аз съм най-верният слух - похвалил се - и разказах на всички, че строиш голям кораб. Хубав и бял...

- Само че няма да е бял, а светлосив - поправил го майстор Шай.

И се заловил със светлосивия кораб. Сутрин мислел, следобед работел, а нощем и мислел, и работел, така работата му споряла. А зилисите, щат не щат, му помагали, защото зилиският кораб се правел от зилиси - шестнайсет се изправяли един върху друг и правели мачтата, шестима се залавяли за ръце и крака, заставали в кръг и правели кормило, шестстотин събличали ризите си и правели платно...

- Готово - казал най-сетне майстор Шай, - нашият кораб е готов.

И тръгнал корабът по небето с издути платна, с размахани гребла и с капитан на мостика - зилисът Шай.

Точно в това време едно дете вдигнало глава към небето и извикало:

- Я, какъв чуден облак, прилича на кораб...

Диамантите на зилисите

Зилисът Баунти Ба търсел диаманти през целия си живот. Още когато се родил, чул някой да казва "диамант" и това решило въпроса - Баунти Ба се влюбил в диамантите. Но кой знае защо бил сигурен, че на небето няма диаманти, и търсел

скъпоценни камъни само когато паднел на земята. Понякога улучвал покрив и се мушкал под всяка керемиди, докато се хлъзнул и аха да падне от стрехата и да се пребие. Или пък се търкулвал в улука, премятал се през глава и с голямо дрънчене изскачал от водосточната тръба, за да цопне в някое старо корито или направо на земята. Различно се случвало.

И не щеш ли, големият ден на Баунти Ба най-сетне дошъл - на клон на едно дърво, почти на върха му, висял страхотен диамант! Диамантът представлявал доста едро клъбце от светлина и блясъци във всички цветове, които Баунти Ба добре познавал, и още толкова, за които Баунти Ба въобще не бил чувал. Вътре в клъбцето се мяркали Слънцето и Луната, а Луната имала корона от слънчеви лъчи; слънчевата и лунната пътека се сливали в една и се разбирало, че няма разлика между тях. Наоколо летели калинки, на чиито крилца вместо черни точки сияели най-ярките звезди...

- Но как да стигна до него? - вирел глава нагоре Баунти Ба и кроял различни планове, които завършвали по един и същи начин: - Невъзможна работа!

Точно в това време едно дете погледнало към същия клон и извикало:

- Я, каква голяма дъждовна капка! И как блести!

Вождът на зилисите

Зилиският вожд бил един и същ, откакто свят светувал, затова перата, които носел на ушите си, били избелели, дръжката на жезъла, който стискал под дясната си мишница, била счупена на няколко места, а сандалите на краката му били почти без подметки - всичко по него показвало, че е врѣстник на годините на този толкова стар зилис. А вождът не се разделял с облеклото си, защото било вълшебно.

ПЕТЯ КАРАКОЛЕВА

Перата например, когато ги оставел на ръба на някой облак, започвали да светят с червена светлина. Вождът обичал червената светлина и галено я наричал "свиткивица", а това на зилиски означавало "любов моя".

Сандалите му например, когато изгонели племето от небето, започвали да растат и дебелеят, увивали го като пашкул и където и да паднел, вождът все бил на мекичко.

А два часа след червения, синия, зеления, виолетовия или който там дъжд ваял, сандалите започвали да подскачат сами. И скачали все по-силно и по-силно, докато накрая скачали чак на небето и вождът се връщал у дома.

След него и зилисите започвали да се катерят към небето, кой както предпочитал или както му се случело. Най-често се събирали по десетина, слагали си белите зилиски шапки, които имали криле, и отлитали нагоре.

Ако някое дете ги видело, когато отлитат, викало:

- Я, колко е топло, чак пара се вижда...

Сватбите на зилисите

Зилисите обикновено се женели лятно време и за разлика от хората всички се женели за всички.

И не щеш ли, зилисът Гронби отказал да се ожени за всички, харесвал само зилиската Сархина и само нея искал за жена.

Вождът отишъл при Гронби и му казал:

- Скъпи приятелю, нашите общи сватби са една много стара традиция и ти нямаш право...

Гронби присвил лявото си око и го вперил в жезъла на вожда - от този особен поглед жезълът се натрошил на малки парченца, които изпадали в по-ниските облаци. После Гронби присвил дясното си око и, надробени, перата на вожда отишли при жезъла.

- За да знаеш, че имам право да нарушавам всички традиции! - изкрещял Гронби и изтичал при Сархина да ѝ каже да се приготови за сватбата.

- Ха! - изсмял се след него вождът, погледнал с присвити очи надолу и жезълът и перата, цели-целенички, се върнали при него. Жезълът - под дясната мишница, перата - на ушите.

В същото време Сархина шиела булото, което било сложна работа: вземала едно водно мънисто, нанизвала го на воден конец и го слагала на припек. Там Слънцето отваряло кутията с водните боички, дълго мислело и избиращо зелената боя, за да оцвети мънистото. После Сархина нанизвала още едно мънисто, а Слънцето го оцветявало или синьо, или оранжево, или гълъбовосиво, или розово, или яркочервено... Цветовете нямали край и шиенето нямало край. Всичко се повтаряло осем милиона шейсет и пет хиляди сто и дванайсет пъти, защото точно от толкова мъниста се правело булото на зилиската булка.

И ето че дошъл часът. Лилавият дъжд се извалял до капка и това било знак за започване на сватбата. Гронби хванал Сархина подръка и тръгнали да обикалят небето. Според зилиския закон, когато го обиколели цялото, значи се били оженили.

Гронби пристъпвал крачка напред и гледал право пред себе си, Сархина ситняла до него, крачка назад, и току се обръщала да погледне булото си. А то се влачело по половината небе - осем милиона шейсет и пет хиляди сто и двамайсет мъниста във всички слънчеви цветове!

Тъкмо тогава едно дете погледнало нагоре, видяло булото на Сархина и извикало:

- Я, на небето има дъждовна дъга!

Петя Караколева

е родена на 28 май 1944 г. в град Хасково. През 1963 г. завършва Английската гимназия в Пловдив, а през 1971 г. - английска филология в Софийския университет "Климент Охридски". Работи като преподавател и преводач в Кърджали, Перник и София. През 1978 г. печели конкурс на Радио София, където работи като редактор в Детска редакция. В Радио София осигурява с над 500 авторски предавания рубриките "Лека нощ, деца", "Добро утро, деца", "Ранобудно петленце", Радиосписание "Светулка", "Друмник-сладкодумник", "Хайде да играем", "Радиотатко", "Голямото междучасие", "Зайченцето бяло", "Педя човек - лакът брада" и др. Извън тези рубрики тя създава и авторските сериали "Петьо, наречен Трошичката", "Крокодил-автомобил", "Комбинат за истински услуги"... По "Сабята на щурчето", издадена на 7 езика, Петя Караколева създава моноспектакъл и куклена пиеса, а по поръчка на Киностудия "Бояна" - сценарий за анимационен филм. Приживе книгите ѝ се издават в над 400 000-ен тираж. Членува в Съюза на българските писатели. Умира на 26 декември 1997 г. На нейно име е учредена Национална награда за детска литература.

Диск на Право и готварска книга

Излезе най-новият диск на оркестър Право с българска народна музика. Дискът може да се закупи в офиса на Българското републиканско самоуправление (1062 Будапеща, ул. Байза 44). Цена 2500 форинта.

Готова е и допечатката на двуезичната книга с български рецепти „С дъх на чубрица и джоджен“, която също може да се намери в Българското републиканско самоуправление. Цена: 2100 форинта.

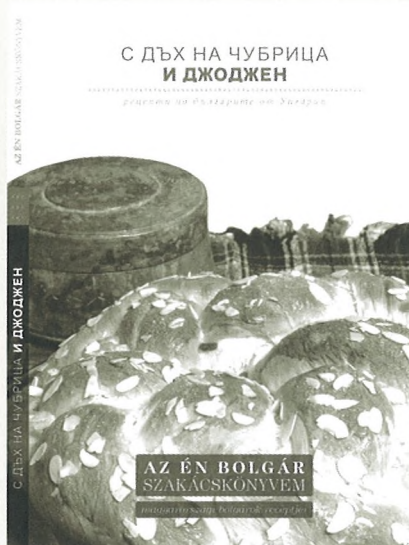
Pravo CD és szakácskönyv

Megjelent a Pravo zenekar legújabb CD-je, amelyen bolgár népzenei válogatás hallható. A CD a Bolgár Országos Önkormányzat irodájában (1062 Budapest, Bajza u. 44.) kapható 2.500 Ft-os áron.

Elkészült a kétnyelvű, bolgár recepteket tartalmazó Az én szakácskönyvem utánnymása is, amely szintén a Bol-

gár Országos Önkormányzatnál vásárolható meg 2.100 Ft-ért.

A Rondó őszi-téli adásainak időpontjai 2013. december 31-ig:

M1	
Október 3. ('52)	12.29
Október 17. ('26)	12.29
Október 31. ('52)	12.29
November 14. ('26)	12.29
November 28. ('52)	12.29
December 12. ('26)	12.29
December 26. ('52)	05.30

Ism	DUNA TV
Október 4.	06.30
Október 18.	06.30
November 1.	06.30
November 15	06.30
November 29.	06.30
December 13.	06.30
December 27.	06.30

Танцова къща

Българското самоуправление в XIII район кани на любезно Вас и семейството Ви на поредица от български фолклорни танцови вечери, които ще се състоят на 20 септември и на 26 октомври (петък) от 19 часа в Дома за деца и юноши в Андълфолд (адрес: XIII район, ул. Дагай №15/A)

За отличното настроение ще има грижата 15-годишният оркестър Право. Не бива да забравяме и кулинарните изкушения, тъй като Ви очакваме с дегустация на български ястия!

Вход: 800 форинта

С подкрепата на Кметството на XIII район

Táncház

A XIII. Kerületi Bolgár Önkormányzat szeretettel meghívja Önt és kedves családját a Hagyományörző Bolgár Táncházba, amelyet október 25-én (pénteken) 19 órai kezdettel tartunk az Angyalföldi Gyermekek-és Ifjúsági Házban (cím: XIII.Ker. Dagály utca 15./a)

A tökéletes hangulatról a 15 éves Pravo zenekar gondoskodik, és az ízlelőbimbókat sem szabad otthon felejtetni, hiszen minden kedves vendégünket bolgár gasztronómiai bemutatóval várunk!

Belépő: 800 Ft

Támogató: XIII. Kerületi Önkormányzat

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

На 26 септември се навършват 15 години от смъртта на нашия мил и незабравим

МАРИН ИВАНОВ КАРАИЛИЕВ
(1923-1998)

Дълбок поклон пред светаата му памет!

От опечалените: съпруга, дъщеря, син, зет, снаха, внуци, правнуци базки и познати

IX. SZEGEDI BOLGÁR KULTURÁLIS NAPOK

2013. 10. 07. hétfő

19.00 Millenniumi Kávéház (Dugonics tér 12.)

A kertre szítál-e permet - bolgár irodalmi est

Fabulya Andrea versmondó és Klebiczki György zongoraművész közös estje. Fabulya Andreától a bolgár szimbolista költészet legszebb alkotásai hangzanak el, a versek között Klebiczki György saját zongoraműveinek részletei csendülnek fel.

2013. 10. 09. csütörtök

20.00 Millenniumi Kávéház (Dugonics tér 12.)

Bolgár táncház a Balkán táncegyüttessel

A zenét a Balkán Quartet nevű zenekar szolgáltatja, mely 2012 óta dolgozik együtt, de tagjai már évek óta foglalkoznak a balkáni népzenevel, Békéscsabán havi rendszerességgel zenélnek táncházakban. Tagok: Boros Csilla (tangóharmonika), Lovas Gábor (kaval, buzuki), Tömösi Tamás (tapan, darbuka), Vandlik Tamás (gitár).

A táncokat a békéscsabai Balkán Táncegyüttes tagjai tanítják. Az együttes 1990 óta működik, fő profilját a bolgár táncok jelentik, repertoárja felöleli Bulgária minden tájegységét. Az együttes rendszeres résztvevője hazai fesztiváloknak és kulturális rendezvényeknek.

2013. 10. 16. szerda

20.00 Millenniumi Kávéház (Dugonics tér 12.)

A Zűrös Banda koncertje

Magyarország legújabb, balkáni zenét játszó együttesének bemutatkozó koncertje.

Az ismert zenészekből alakult új formáció célja a Balkán-félsziget zenéjének népszerűsítése.

Tagok: Bási Branka (Balkán Fanatik, Pravo) – ének, Lang Jani – hegedű, Bede Péter (Balog Kálmán Gypsy Cimbalom Band) – szaxofon, Boros Attila (Makám, Pravo) – basszusgitár, Kertész Ákos (Fabula Rasa) – dob, Varga Kornél (Fabula Rasa) – gitár

2013. 10. 22. kedd

20.00 Millenniumi Kávéház (Dugonics tér 12.)

A Meszecsinka Duó koncertje

Oláh Annamari és Biljarszki Emil 2008-ban léptek fel először Fókaszalon név alatt, Fókatelep és más dalokat játszottak akusztikus kísérettel. A közönség vevő volt az intímabb hangvételű dalokra, így sűrűsödtek a koncertek, a repertoár bővült saját dalokkal, a zenekar pedig új tagokkal. 2009 végén a zenekar felvette „saját” nevét, a Meszecsinkát, ami bolgárul holdacskát jelent. 2011 májusában a zenekar közel száz jelentkező közül megnyerte a Folkbeats tehetségkutató első díját, egy amerikai turnét. 2012 májusában megjelent a Meszecsinka első nagylemeze. A zenekar hallható sok budapesti és vidéki klubban, fesztiválon és egyre többet turnézik külföldön is: Németország, Lengyelország, Ausztria, Horvátország, Szlovénia, Bulgária.

A duó tagjai: Oláh Annamari (ének) és Biljarszki Emil (zongora, gitár)

Szervezők:

**Szegedi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat
Bolgár Baráti Társaság**

Издава се с подкрепата на Министерство на
държавната администрация и правосъдието,
Столичното българско самоуправление и на
Българските самоуправления в II, IV, V, VIII,
IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XV, XX, XXI и XXIII
район на Будапеща и във Фелшьождоца, Печ,
Сегед, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси,
Кишкунлацаза, Лорев, Мишколци, Дебрецен,
Сигетсентмиклош, Ерд и Естергом.

Bolgár Országos Önkormányzat
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

Szerkesztőbizottság:
Genát Andrea (főszerkesztő),
Kjoszeva Szvetla,
Tyutyunkova Mónika

Felelős kiadó:
Muszev Dancso

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium, a FBÖ és a II., IV., V., VIII.,
IX., XIII., XIV., XV., XVIII., XX., XXI. és XXIII.
kerületi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a
Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Du-
nakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi, a Miskolci, a
Debreceni, a Szigetszentmiklósi, az Erdi és az
Esztergomi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat
támogatásával.

ISSN 14163098

MS Mester Stúdió, iGlobe Nyomda

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

Дружество на българите в Унгария

1097 Bp., Vágóhid u. 62. / tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat

Българско републиканско самоуправление

1093 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

Столично българско самоуправление

1093 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

Българско училище за роден език

1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

Българска двуезична малцинствена детска градина

1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 06 20 250-7339

Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Info. Központ

Български културен, документационен и

информационен център

1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszlav

Templom / Българска православна църква Св. св.

Кирил и Методий

1097 Budapest, Vágóhid u. 15. / tel.: 06-30-496-4997

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

Посолство на Република България в Унгария

1062 Budapest, Andrassy út 115.

tel.: 322-0836, 322-0824

Bolgár Kulturális Intézet

Български културен институт

1061 Budapest, Andrassy út 14. / tel.: 269-4246

Carevec Étterem / Ресторант Царевец

1097 Budapest, Vágóhid u. 62. / tel.: 06-20-417-8576

Hotel Rila / хотел Рила

1097 Budapest, Vágóhid u. 62. / tel.: 216-1621

***A Magyarországi Bolgárok Egyesülete
és
a Bolgár Országos Önkormányzat
tisztelettel meghívja Önt***

***2013. október 26-án (szombaton) 19.00 órára
Demeter-napi ünnepségre***

***A rendezvény helye:
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.***

Дружеството на българите в Унгария
и
Българското републиканско самоуправление
Ви канят
на тържеството по случай
Димитровден
на 26 октомври (събота) 2013 г.
от 19.00 часа

Място на проявата:
Български културен дом
1097 Будапеща ул. Вагохид 62

